

Quickscan Wet natuurbescherming Complex Crocuslaan e.o. Vlissingen

Projectnummer 200525

25 mei 2020

Auteur

Ing. S.J.M.P. Halters

Opdrachtgever

l'escaut woonservice
Hermesweg 13
4382 ND VLISSINGEN

Inhoudsopgave

1. INLEIDING.....	3
1.1 AANLEIDING.....	3
1.2 WETTELIJK KADER	4
1.3 DOEL ONDERZOEK	4
1.4 LEESWIJZER	4
2. WERKWIJZE	5
3. BUREAUSTUDIE	6
3.1 PLANVOORNEMEN.....	6
3.2 GEBIEDSBESCHERMING.....	6
3.3 SOORTBESCHERMING	7
4. RESULTATEN VELDBEZOEK	10
5. TOETSING VAN HET PROJECT AAN DE NATUURWAARDEN	15
5.1 BESCHRIJVING GEPLANDE ACTIVITEIT.....	15
5.2 TOETSING GEBIEDSBESCHERMING	15
5.3 TOETSING SOORTBESCHERMING	16
5.3.1 <i>Planten</i>	16
5.3.2 <i>Ongewervelden</i>	16
5.3.3 <i>Vissen</i>	16
5.3.4 <i>Amfibieën</i>	16
5.3.5 <i>Reptielen</i>	17
5.3.6 <i>Grondgebonden zoogdieren</i>	17
5.3.7 <i>Vleermuizen</i>	17
5.3.8 <i>Vogels</i>	17
6. MITIGERENDE MAATREGELEN	19
7. CONCLUSIES	20
LITERATUUR.....	21

Bijlage 1 Wettelijk kader

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op deze locatie; Crocuslaan en omgeving is l'escaut woonservice voornemens om middels een open planproces met bewoners te bekijken welk toekomstscenario deze wijk krijgt. Het plangebied is een complex van 143 woningen met tuinen uit de jaren 1920 gelegen in Vlissingen.

De exacte werkzaamheden in deze wijk varieert: van groot onderhoud, ingrijpende renovatie tot sloop/nieuwbouw. Alles varianten staan nu nog open.

Omdat hierdoor sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling dient de opdrachtgever op de hoogte te zijn van eventueel aanwezige natuurwaarden, danwel beschermde soorten flora en fauna in/nabij de planlocatie.

Buijs Eco Consult B.V. heeft in opdracht van l'escaut woonservice een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming verricht naar de effecten op voorkomende, dan wel te verwachten beschermde planten- en diersoorten en gebiedsbescherming.

Afbeelding 1.1 Locatie planvoornemen met in blauw het betreffende complex met woningen (bron: opdrachtgever)

1.2 Wettelijk kader

Vanuit de Wet natuurbescherming is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van deze natuurwetgeving is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade aan (zwaardere) beschermde soorten niet te voorkomen is, is een ontheffing noodzakelijk of vergunning indien gebiedsbescherming in het geding is. (Zie bijlage 1 voor nadere toelichting van het Wettelijk Kader).

1.3 Doel onderzoek

Het doel van deze quickscan is het analyseren of in het plangebied welke beschermde natuurwaarden potentieel aanwezig zijn.

Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van eventuele strijdigheden die door de voorgenomen ingreep/ontwikkeling met de huidige (en per 01/01/2017 van kracht geworden) Wet natuurbescherming kunnen ontstaan. En verder het bepalen of de aanvraag van een vergunning/ontheffing (gebiedsbescherming/soortbescherming), al dan niet na vervolgonderzoek(en), eventueel noodzakelijk is.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de werkwijze. Hoofdstuk 3 omschrijft het plangebied, het gebruik en de huidige status. Hoofdstuk 4 gaat in op de resultaten van het veldbezoek. Hoofdstuk 5 beschrijft de toetsing van de ingreep aan Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 6 beschrijft de mitigerende maatregelen en hoofdstuk 7 omschrijft de conclusies en aanbevelingen. De wettelijke achtergronden van de Wet natuurbescherming zijn beschreven in bijlage 1.

2. Werkwijze

Om eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming op te sporen bij herinrichting van /aanpassingen in het gebied dient er een antwoord te komen op de volgende vragen:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Onder welk beschermingsregime vallen deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de beschermde soorten? En geldt wellicht een algemene vrijstelling voor een of meerdere soorten?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
5. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing aangevraagd worden, of kan gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden worden de volgende stappen doorlopen.

Stap 1. Verkenning beschikbare gegevens

De eerste werkstap bestaat uit een check op aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten op basis van verspreidingsgegevens van mogelijk voorkomende beschermde plant- en diersoorten (bureaustudie).

Stap 2. Veldbezoek

Er is op 11 mei 2020 een veldbezoek overdag gebracht aan het plangebied en de omgeving. Hierbij is op basis van de gegevens van de bureaustudie, beoordeeld voor welke soorten het plangebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen.

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de algemene beschrijving van de voorgenomen ingreep, potentiebeoordeling en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 de (mogelijke) effecten (vernietiging, doden verstoring, vernieling) op de aangetroffen en verwachte beschermde soorten beschreven. Voor de verwachte negatieve effecten op de beschermde soorten worden mitigerende maatregelen voorgesteld.

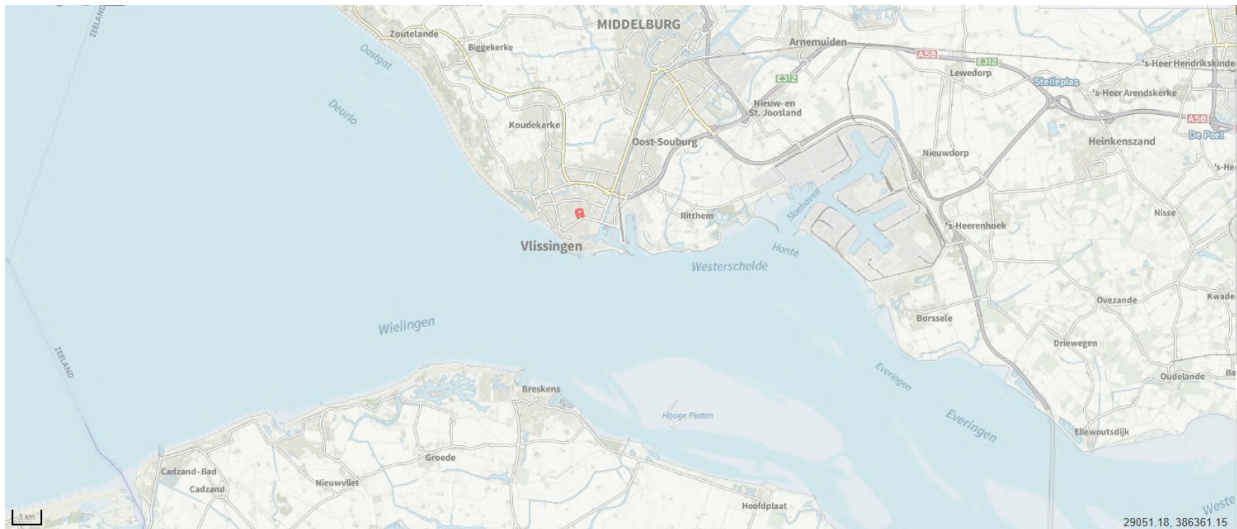
Stap 4 Conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de aanwezige soorten

Op basis van stap 1 tot en met 3 worden conclusies getrokken met betrekking tot eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen zoals genoemd in de Wet natuurbescherming artikelen 3.1, 3.5 en 3.10, en de te nemen vervolgstappen.

3. Bureaustudie

3.1 Planvoornemen

Het plangebied ligt redelijk centraal in de stadskern van Vlissingen ten noorden van de Westerschelde (zie afbeelding 3.1).

Afbeelding 3.1 Ligging plangebied globaal in rode contour (bron ondergrond: kaarten Zeeland)

Op deze locatie; Crocuslaan en omgeving is l'escout woonservice voornemens om middels een open planproces met bewoners te bekijken welk toekomstscenario deze wijk krijgt.

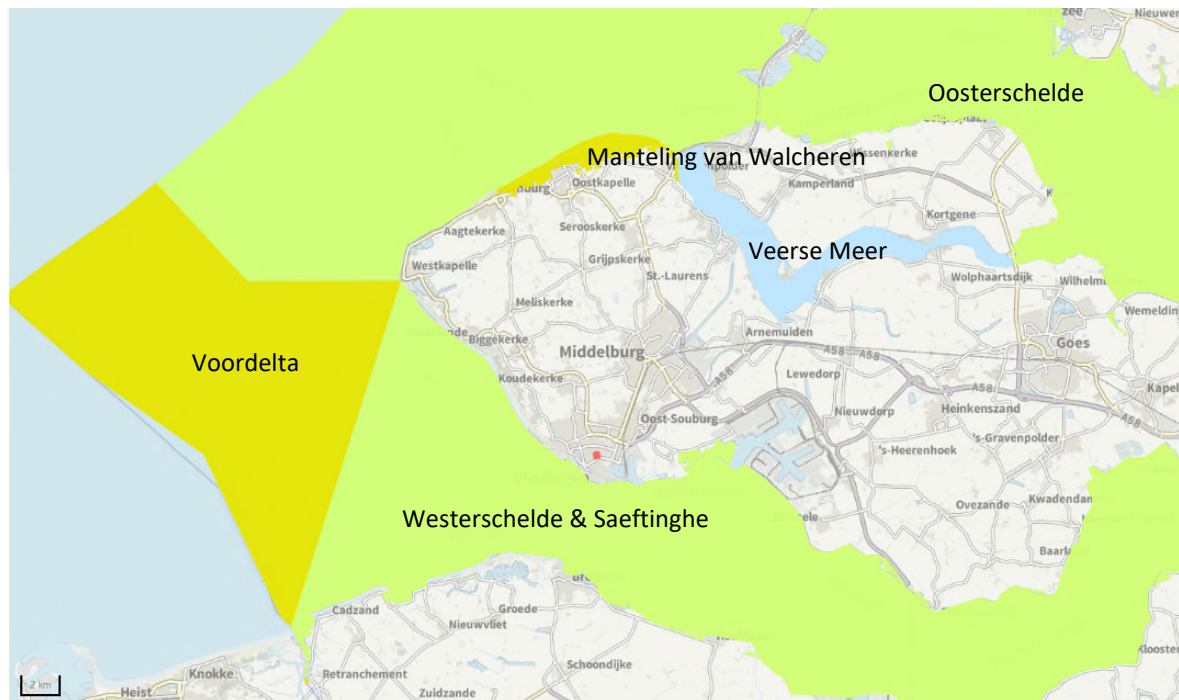
Het plangebied is een complex van 143 woningen met tuinen uit de jaren 1920 gelegen in Vlissingen. De exacte werkzaamheden in deze wijk varieert: van groot onderhoud, ingrijpende renovatie tot sloop/nieuwbouw. Alle varianten staan nu nog open.

3.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het plangebied ligt op ruimere afstand (ca. 930 meter) van Natura 2000 gebied Westerschelde & Saeftinghe (zie figuur 3.2). En op meer dan 10 kilometer afstand van overige ongeveer 2 Natura 2000 gebieden zoals Voordelta en Veerse Meer.

Het is plangebied ruimtelijk gescheiden van omliggende Natura2000 gebieden door overig stedelijk gebied.

Afbeelding 3.2 Ligging plangebied (in rood) ten opzichte van Natura 2000 (bron: kaarten Zeeland)

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt tevens niet in NNN gebied Binnendijken (nieuw). In de directe omgeving (ook wel afwegingszone van 100 meter genoemd) liggen geen andere NNN-gebieden. NNN gebieden Venenabos en Rammekenshoek ligt respectievelijk op > 2,6 kilometer en ca. 3,9 kilometer afstand.

Afbeelding 3.3 Ligging plangebied (rode contour) ten opzichte van Natuur Netwerk Nederland (bron: kaarten Zeeland)

3.3 Soortbescherming

Op basis van verspreidingsatlassen is het voorkomen van beschermde soorten bekend. Hieronder wordt per soortgroep een samenvatting gepresenteerd.

Planten

In de directe omgeving van het plangebied komen geen beschermde planten voor. In de ruimere omgeving (kustzone) kan de beschermde plant glad biggenkruid voorkomen. De wegen en wegbermen en tuinen waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd vormt geen geschikt biotoop voor dit type beschermde soorten planten, deze beschermde flora houdt juist van een pionier situatie.

Ongewervelden

In de omgeving van het planvoornemen is het voorkomen van beschermde ongewervelden niet bekend. In de ruime omgeving komt de nauwe korfslak voor (Manteling van Walcheren). Het habitattype waar deze soort voorkomt is niet aanwezig binnen het plangebied en derhalve wordt de soort niet verwacht. Ook overige beschermde ongewervelden worden eveneens niet verwacht op basis van biotoop en verspreidingsgegevens.

Vissen

Binnen het planvoornemen zijn geen grote doorgaande waterlopen aanwezig. Aanwezigheid van beschermde (van nature voorkomende) vissen is dan ook niet van toepassing.

Amfibieën

In de directe omgeving van het plangebied komen alleen algemeen beschermde amfibieën voor zoals gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Het voorkomen van zwaardere beschermde soorten als rugstreeppad is met name bekend uit het Natura 2000 gebied Manteling van Walcheren maar kan ook in overige delen van Zeeland voorkomen.

Nadere beoordeling van aanwezigheid van de rugstreeppad (bijv. in een vijver in het plangebied) kan door middel van het luisteren naar koorzang tijdens nader vleermuisonderzoek worden uitgevoerd.

Reptielen

In de regio is het voorkomen van reptielen, uitgezonderd levendbarende hagedis, niet bekend (bron: verspreidingsatlassen). Voorkomen van reptielen kan op grond hiervan worden uitgesloten. Levendbarende hagedis wordt (net als rugstreeppad) wel verwacht in de kustzone (duin gebieden met poelen; westelijk van het plangebied).

Grondgebonden zoogdieren

Op basis van verspreidingsgegevens en de ligging en kenmerken van het terrein en landschap (wegbermen langs agrarisch gebied, dijken en N-wegen) rondom de plangebieden wordt verwacht dat er verschillende algemene grondgebonden zoogdiersoorten voorkomen rondom het plangebied, zoals de egel en algemene muizen (bosmuis, veldmuis) (alle nationaal beschermd). Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zeeland een algemene vrijstelling (m.u.v. wezel en hermelijn). Omdat voor het planvoornemen reeds intensief wordt gebruikt (als woonwijk worden de redelijk schuwe soorten kleine marterachtigen niet verwacht: deze zijn met name aan de randen van bebouwd gebied danwel in agrarisch/natuurgebied verwacht. Hiervoor biedt het plangebied te weinig dekking.

Vleermuizen

De bestaande bebouwing kan voor vermoedelijk aanwezige vleermuizen (waaronder in potentie, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, eventueel kleine dwergvleermuis in migratietijd, laatvlieger en minder algemene soorten zoals grootoorvleermuis en diverse myotissoorten (watervleermuis, meervleermuis) dienen als verblijfplaats. Vleermuizen hebben gedurende het jaar verschillende verblijven en kunnen dus ook gedurende het jaar op verschillende plaatsen 'huizen' ofwel verblijfplaatsen hebben.

Daarnaast kan de aanwezigheid van openbaar groen, en groen in de tuinen in potentie ook fungeren als foerageergebied, danwel vliegroute.

Vanwege de voorgenomen ruimtelijke ingreep (renovatie, verduurzaming sloop/nieuwbouw alle mogelijke opties) is nader onderzoek volgens het vleermuisprotocol 2017 nodig naar de aanwezigheid (van beschermde functies: verblijfplaatsen, foerageergebied en/of vliegroutes) van vleermuizen binnen het plangebied.

Vogels

Broedvogels met een jaarrond beschermde nesten zijn ter plaatse van het plangebied (meermaals) waargenomen, zoals huismus. Ten tijde van het veldbezoek was het nog niet mogelijk om ook aanwezigheid van de andere urbane jaarrond beschermde vogel de gierzwaluw waar te nemen: in potentie zou deze ook binnen het plangebied (m.n. kopgevels) aanwezig kunnen zijn.

Om de exacte omvang en locaties van de aanwezige jaarrond beschermde nesten (huismus en gierzwaluw) en overige beschermde functies (aanwezigheid van o.a. hagen voor beschutting) te kunnen aanduiden is nader onderzoek noodzakelijk. In combinatie met de invulling van het planvoornemen kan vervolgens worden beoordeeld of beschermde functies verdwijnen en daarmee of een ontheffing Wet natuurbescherming soortbescherming noodzakelijk is.

Verder kunnen overige broedvogels in en nabij het plangebied tot broeden komen zoals o.a. houtduif, merel, heggemus, roodborst winterkoning etc.

Ter plaatse het plangebied en de invloedssfeer zijn geen jaarrond beschermde boomnesten waargenomen (zoals van buizerd).

Geadviseerd wordt om dit (in kader van zorgvuldig handelen) nog een maal te controleren net voor aanvang van de werkzaamheden dit kan gecombineerd worden bijv. voorafgaande aan een vleermuisveldbezoek (veldinspectie).

4. Resultaten veldbezoek

De planlocatie is op 31 maart door S.J.M.P. Halters bezocht in het kader van de quickscan. Het terrein is onderzocht op de aanwezigheid van groeiplaatsen van hogere planten en het voorkomen van fauna, die volgens de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Tevens is een algemene beoordeling gemaakt voor de geschiktheid van het gebied voor overige (niet aangetroffen) beschermde soorten. Hierbij zijn geen wezenlijke verschillen ontdekt ten opzichte van de bureaustudie vermeld in paragraaf 3.2.

Afbeelding 4.1 Impressie plangebied

Afbeelding 4.2 impressie plangebied

Afbeelding 4.3 impressie plangebied

Afbeelding 4.4 impressie plangebied (brandgangen langs achtertuinen met veel groen (e hagen))

Afbeelding 4.5 impressie plangebied

Afbeelding 4.6 impressie plangebied haag in voortuin Bloemenlaan met twee huismussen (in geel)

Afbeelding 4.7 impressie plangebied hagen langs voortuinen

Afbeelding 4.8 impressie plangebied gevelpannen met extra ruimte voor urbane soorten

Afbeelding 4.9 impressie plangebied

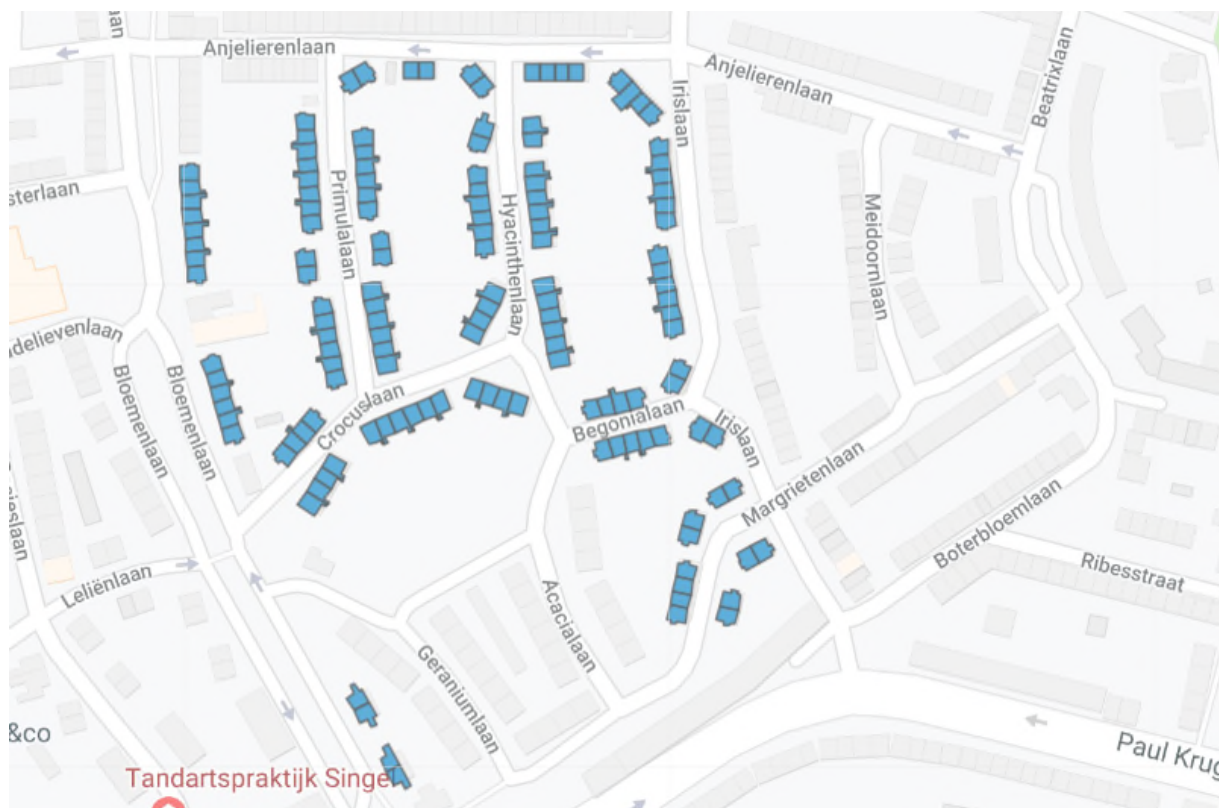
5. Toetsing van het project aan de Natuurwaarden

5.1 Beschrijving geplande activiteit

Op deze locatie; Crocuslaan en omgeving is l'escaut woonservice voornemens om middels een open planproces met bewoners te bekijken welk toekomstscenario deze wijk krijgt.

Het plangebied is een complex van 143 woningen met tuinen uit de jaren 1920 gelegen in Vlissingen. De exacte werkzaamheden in deze wijk varieert: van groot onderhoud, ingrijpende renovatie tot sloop/nieuwbouw. Alle varianten staan nu nog open.

De planning is om deze werkzaamheden in 2022 uit te voeren.

Afbeelding 5.1 plangebied met woningen in blauw: exacte aard werkzaamheden nog niet bekend

5.2 Toetsing gebiedsbescherming

Natura 2000

Effecten op aangewezen habitattypen

De werkzaamheden vinden plaats buiten de aangewezen Natura 2000 gebieden.

De voorgenomen werkzaamheden daarom niet leiden tot versnippering en oppervlakteverlies.

Toetsing aan stikstofdepositie is niet in deze rapportage inbegrepen.

Effecten op aangewezen habitatsoorten

Nabij de voorgenomen werkzaamheden komen geen aangewezen habitatsoorten voor waarvoor de nabijgelegen Natura 2000 gebieden en Westerschelde en Saeftinghe zijn aangewezen. Het plangebied vormt geen essentieel leefgebied voor deze soorten omdat het grotendeels een intensief beheerde (deel van een) woonwijk betreft. Hierdoor kunnen effecten op voorhand worden uitgesloten.

Effecten op aangewezen vogels

Verstoringseffecten zijn op aangewezen vogels van Westerschelde & Saeftinghe, Veerse Meer en Oosterschelde is niet aan de orde. De wegberm waarin de werkzaamheden zijn voorzien vormt geen essentieel leefgebied voor aangewezen soorten. Effecten van de voorgenomen ingreep op aangewezen vogels kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

De werkzaamheden vinden enkel plaats buiten NNN gebied Binnendijken (nieuw) en niet plaats in gebieden die vallen onder het Natuur Netwerk Nederland (NNN) en/of de bijbehorende afwegingszone van 100 meter. Effecten van de voorgenomen ingreep op gebieden die aangewezen zijn als NNN (Binnendijken en Venebabos en Rammekenshoek kunnen hierdoor op voorhand worden uitgesloten.

5.3 Toetsing soortbescherming

5.3.1 Planten

Wegens het ontbreken van beschermde planten kunnen effecten op planten op voorhand worden uitgesloten. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde planten.

5.3.2 Ongewervelden

Het plangebied heeft geen betekenis voor strikt beschermde ongewervelden. De intensief beheerde bermen en tuinen waarin de werkzaamheden zijn voorzien vormen geen geschikt leefgebied. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde ongewervelden.

5.3.3 Vissen

Het plangebied heeft geen betekenis voor strikt beschermde soorten vissen. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde soorten vissen.

5.3.4 Amfibieën

Het plangebied heeft voor zover bekend geen betekenis voor de strikt beschermde rugstreeppad. Geadviseerd wordt om aanwezigheid van deze soort op basis van het luisteren naar aan/afwezigheid van koorroep tijdens het nader vleermuisonderzoek deze soort aan te tonen danwel onderbouwd te kunnen uitsluiten.

5.3.5 Reptielen

Het plangebied heeft geen betekenis voor strikt beschermde soorten reptielen. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde soorten reptielen.

5.3.6 Grondgebonden zoogdieren

Het eventueel voorkomen van hermelijn en wezel (ter plaatse van het plangebied) is onaannemelijk) aangezien het een bestaande woonwijk zonder rust en voldoende dekking betreft. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding op de beschermde kleine marterachtigen.

De ingreep kan wel leiden tot verstoring van verblijfplaatsen van algemeen voorkomende kleine grondgebonden zoogdieren van nationaal beschermde soorten, zoals veldmuis, bosmuis, egel etc.. Hiermee kunnen verbodsbepalingen worden overtreden voor deze soorten. Voor betreffende nationaal beschermde soorten geldt een provinciale vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Er is voor deze soorten dus geen ontheffing Wet natuurbescherming nodig.

De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van de genoemde soorten, omdat de ingreep relatief beperkt is en het aantal dieren dat hiermee gemoeid is bijzonder klein is. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van grondgebonden zoogdieren.

5.3.7 Vleermuizen

Aangezien er ten behoeve van deze werkzaamheden mogelijk renovatiewerk of sloop plaatsvindt op plaatsen waar mogelijke verblijfplaatsen aanwezig zijn is nader onderzoek naar vleermuizen nodig om eventuele effecten nader te beoordelen.

Indien als gevolg van de werkzaamheden worden verblijfplaatsen aangetast of een vliegroute wordt onderbroken wordt is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en een ontheffing Wet natuurbescherming soortbescherming aan te vragen. Hierbij is het van belang om vooraf gericht onderzoek te hebben verricht en aan te kunnen tonen dat de voorgenomen ingreep plaatsvindt vanwege een wettelijk belang.

De ingreep heeft mogelijk invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde soorten vleermuizen (met name eventuele verblijfplaatsen in de woningen (onder pannen, boeiboorden, spouwmuren etc.) hierdoor is nader onderzoek volgens het vleermuisprotocol 2017 noodzakelijk.

Een andere mogelijk effect wordt gevormd op drastische aanpassingen in het verlichtingsplan en groenstructuren waarbij de huidige verlichting wordt verwijderd en lantaarns en lichtpunten op andere locaties (en gericht op groenstructuren en naar boven) wordt gerealiseerd.

5.3.8 Vogels

Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden kunnen beschermde functies van jaarrond beschermde soorten (nesten of schuilplaats) kunnen zijn. De ingreep heeft hierdoor mogelijk invloed op de gunstige staat van instandhouding van jaarrond beschermde vogels. Om dit te kunnen beoordelen (uitsluiten) is nader onderzoek (volgens de kennisdocumenten van Bij12) naar aanwezigheid van jaarrond beschermde vogels noodzakelijk.

Ook kunnen vogels in algemene zin tot broeden komen in de aangrenzende beplanting/vegetatie. Door de werkzaamheden buiten het kwetsbare broedseizoen uit te voeren (dus niet tussen 15 maart en 15 augustus) kunnen effecten op algemene broedvogels worden voorkomen. Het nader onderzoek moet uitwijzen of de voorgenomen plannen (nadere uitwerking hiervan) effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Vervolgens kan worden beoordeeld of en hoe eventuele effecten zo beperkt mogelijk kunnen worden gehouden.

6. Mitigerende maatregelen

Voorafgaande aan de werkzaamheden dient een nader vleermuisonderzoek te worden uitgevoerd (volgens het vleermuisprotocol 2017) en daarnaast de exacte aanwezigheid aantallen en functies voor huismus te worden vastgelegd en aanwezigheid van gierzwaluw (en rugstreepd) te worden uitgesloten danwel vastgesteld.

Tevens is bij de vervolgbeoordeling een nadere invulling van het planvoornemen noodzakelijk.

Op basis hiervan kan worden beoordeeld, of er beschermde functies (en welke) als gevolg van het planvoornemen verdwijnen en zo ja voor welke soorten en functies een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming soortbescherming aan de orde is. Op basis van dit nader onderzoek volgen ook de (eventueel) noodzakelijke compenserende (nieuwe geïntegreerde verblijven) en mitigerende maatregelen (kasten).

Ter voorkoming van overtreding van verbodsbepalingen voor de planrealisatie en tijdens de uitvoering zoals, het verstoren van fauna volgen hier een aantal maatregelen:

Vleermuizen

- Uitvoeren nader onderzoek volgens het vleermuisprotocol (2017) met onderzoek naar alle mogelijke verblijfplaatsen van iig de soorten gewone, ruige en eventueel kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en minder verwachte soorten als myotissoorten (bijv. watervleermuis of baardvleermuis) en grootoorvleermuis (spec.) en op basis hiervan vervolgstappen bepalen. Tijdens dit onderzoek kan tevens met beoordelen op koorroep van rugstreepd aanwezigheid danwel afwezigheid van deze soort beoordeeld worden.

Vogels

- Nader onderzoek uitvoeren naar exacte aantallen en aanwezige beschermde functies van huismus. En tevens aantonen danwel uitsluiten van aanwezigheid van gierzwaluwnestlocaties.

Algemeen

- Verder is het aan te bevelen om de werkzaamheden uit te voeren buiten het kwetsbaar broed- en voortplantingsseizoen. Indien dit niet mogelijk is, zijn onder ecologische begeleiding tijdig maatregelen nodig om broedvogels te voorkomen ter plaatse van deellocaties waar werkzaamheden zijn voorzien.

De exacte maatregelen (en mitigatie/compensatie) zijn echter afhankelijk van de exacte planning en aard van de werkzaamheden. en kunnen derhalve wijzigen en/of aangevuld worden.

7. Conclusies

Kort samengevat is het resultaat van de quickscan:

- Het plangebied ligt buiten aangewezen in de Natura 2000 gebieden Westerschelde & Saeftinghe, Veerse Meer, Manteling van Walcheren en Voordelta en Oosterschelde. Aangezien geen sprake is van oppervlakteverlies of versnippering kunnen effecten op deze gebieden (stikstofdepositie niet meegenomen) op voorhand worden uitgesloten.
- Effecten op het Natuur Netwerk Nederland (NNN) kunnen op voorhand worden uitgesloten omdat de werkzaamheden op ruime afstand plaatsvinden van de overige NNN-gebieden en hun afwegingszones van 100 meter (o.a. NNN Venenbabs en Rammekenshoek) en buiten NNN-gebied Binnendijken Nieuw gelegen is.
- Effecten op beschermde planten, ongewervelden, (vermoedelijk) amfibieën, reptielen, vissen, en grondgebonden zoogdieren kunnen op voorhand worden uitgesloten door het treffen van mitigerende maatregelen (zie hoofdstuk 6).
- Voor het bepalen van eventuele effecten voor vleermuizen, voornamelijk het eventueel aantasten van verblijfplaatsen, foerageergebied en/of vliegroutes is nader onderzoek volgens het vleermuisprotocol 2017 en een nadere invulling van het planvoornemen noodzakelijk.
- Tijdens de voorjaar/zomerronden van het vleermuisonderzoek kan tevens op basis van beoordelen van aanwezigheid van koorroep van rugstreeppad worden beoordeeld of de soort (binnen de tuinen in een vijver) aanwezig/afwezig is.
- Tevens is nader onderzoek naar de aan/afwezigheid van jaarrond beschermde (urbane) vogelsoorten (= huismus en gierzwaluw) en hun nesten en evt. overige essentiële functies noodzakelijk. Nader onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens de desbetreffende kennisdocumenten (bij12). Huismus is reeds waargenomen binnen het plangebied.
- Voor overige (algemene) vogels wordt aanbevolen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van 15 maart tot 15 augustus uit te voeren. En om bij uitloop van de werkzaamheden onder ecologische begeleiding (tenminste een veldinspectie juist voorafgaande aan de start van de werkzaamheden) uit te voeren en in overleg met een ecologisch ter zake deskundige maatregelen te nemen om broeden van algemeen voorkomende vogels (geen jaarrond of strikt beschermde soorten) te voorkomen.
- Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten geldt (wel) de bepaling van zorgplicht (Art 1.11).

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Literatuur

Broekhuizen, M.S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren KNNV, Utrecht

Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Websites:

www.BIJ12.nl

www.floron.nl

www.Ravon.nl

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zeeland.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde Staatsbosbeheer alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermingen Zones, Sbz's) opgenomen. Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11). Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- **Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:**
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfsplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- **Overige 'nationaal beschermde' soorten:**
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode.

Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boommarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermden en beschermden soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermden gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermden soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.